

Lubelska Izba Rolnicza w konsorcjum z Krajową Radą Izb Rolniczych, Łódzką Izbą Rolniczą, Mazowiecką Izbą Rolniczą, Podkarpacką Izbą Rolniczą, Podlaską Izbą Rolniczą, oraz Instytutem Upraw Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach realizuje operację:

Gleba jako źródło życia – ochrona oraz jej racjonalne wykorzystanie

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.

Operacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Schematu II Pomocy Technicznej

„Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020

Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Materiał opracowany przez Lubelską Izbę Rolniczą

Rola i znaczenie Izb Rolniczych w zakresie ułatwiania wymiany wiedzy pomiędzy podmiotami uczestniczącymi w rozwoju obszarów wiejskich, korzyści płynące z budowania sieci kontaktów.

*„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”
Operacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Schematu II Pomocy Technicznej
„Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020
Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.
Materiał opracowany przez Lubelską Izbę Rolniczą*

Prawne podstawy funkcjonowania izb rolniczych

Podstawą prawną funkcjonowania samorządu rolniczego w Polsce jest ustawa z dnia 14 grudnia 1995 r. o izbach rolniczych (Dz. U.2016 poz. 1315), która weszła w życie z dniem 5 kwietnia 1996 r.

Członkami samorządu rolniczego z mocy prawa są osoby fizyczne i prawne będące podatnikami podatku rolnego, podatku dochodowego od osób fizycznych i od osób prawnych z działów specjalnych produkcji rolnej oraz członkowie rolniczych spółdzielni produkcyjnych, posiadający wkłady gruntowe w tych spółdzielniach.

Zadania izb rolniczych:

Głównym celem i podstawowym zadaniem samorządu rolniczego jest działanie na rzecz rozwiązywania problemów rolnictwa i reprezentowanie interesów zrzeszonych w nim członków. Izby rolnicze wpływają na kształtowanie polityki rolnej uczestnicząc w jej realizacji.

Zgodnie z art. 5 ustawy o izbach rolniczych do zadań izb rolniczych należy w szczególności:

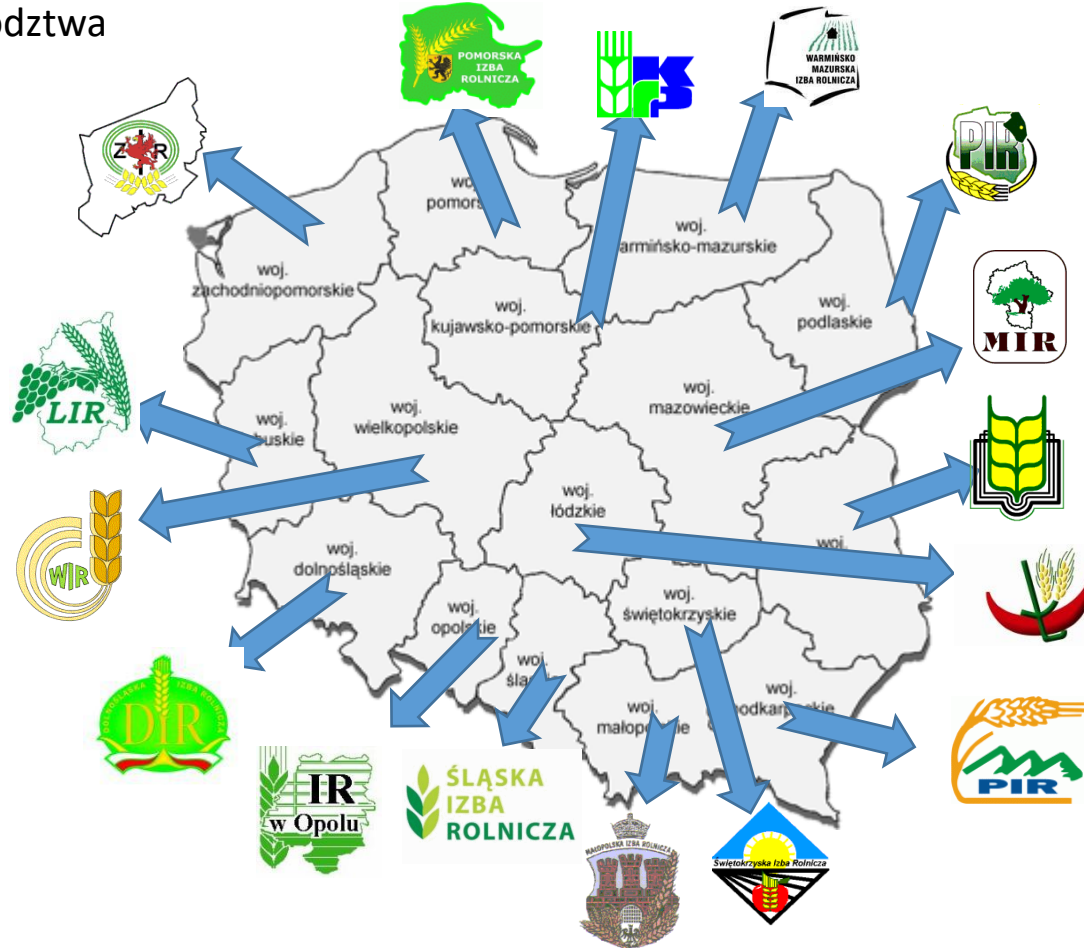
- Sporządzanie analiz, ocen, opinii i wniosków z zakresu produkcji rolnej oraz rynku rolnego i przedstawianie ich organom administracji rządowej i samorządu terytorialnego
- Występowanie do organów administracji rządowej w województwie i organów samorządu terytorialnego z inicjatywą w zakresie regulacji prawnych dotyczących rolnictwa, rozwoju wsi i rynków rolnych oraz opiniowanie projektów tych przepisów
- Prowadzenie działań na rzecz tworzenia rynku rolnego oraz poprawy warunków zbytu produktów rolnych i produktów rolnych
- Prowadzenie analiz kosztów i opłacalności produkcji rolnej
- Gromadzenie, przetwarzanie i przekazywanie informacji gospodarczych na potrzeby producentów rolnych oraz innych przedsiębiorców
- Doradztwo w zakresie działalności rolniczej, wiejskiego gospodarstwa domowego oraz uzyskiwania przez rolników dodatkowych dochodów
- Podejmowanie działań na rzecz rozwoju infrastruktury rolnictwa i wsi oraz poprawy struktury agrarnej
- Podnoszenie kwalifikacji osób zatrudnionych w rolnictwie

Reprezentacja krajowa izb rolniczych

- Krajową reprezentacją wszystkich izb rolniczych jest Krajowa Rada Izb Rolniczych.
- Krajowa Rada jak każda z wojewódzkich izb rolniczych posiada osobowość prawną.
- Organem wykonawczym Krajowej Rady Izb Rolniczych jest Zarząd wybrany przez nią spośród jej członków. Zarząd realizuje swoje zadania przy pomocy biura, którym kieruje dyrektor powołany przez Zarząd.

Jednostki organizacyjne samorządu rolniczego

- Izby rolnicze posiadają osobowość prawną. Terenem działania izby rolniczej jest obszar województwa

Biuro KRIR w Brukseli

- Od 2011 KRIR prowadzi biuro w Brukseli. Obecnie zatrudniony jest jeden pracownik
- W pracach Biura w Brukseli ze strony Lubelskiej Izby Rolniczej bierze udział Dyrektor Biura LIR Waldemar Banach - członek grupy roboczej „Badania i Innowacje” w COPA COGECA

Informacje graficzne

EUROPEJSKIE PARTNERSTWA INNOWACYJNE

Aktywna i zdrowa
jesień życia

Zrównoważone i wydajne rolnictwo

Inteligentne miasta
i społeczeństwo

Na wodzie

Surowce

Punkt Kontaktowy EIP-AGRI

PRZEKAZYWANIE WIEDZY - KOMUNIKACJA MIĘDZYLUDZKA - STAWIANIE CZOŁA WYZWANIAM

USŁUGI

HELPDESK

GRUPY FOKUSOWE

WARSZTATY I SEMINARIA

Umożliwienie kontaktu rolnikom, naukowcom, doradcom, podmiotom gospodarczym, grupom działającym na rzecz ochrony środowiska naturalnego oraz organizacjom pozarządowym (NGO)

Publikacje książkowe i dostępne online

Baza danych

Możliwości finansowania
Potrzeby badawcze wyrastające z praktyki
Eksperti
Studia przypadków
Wyszukiwanie partnerów

Newsletter

Prasa

Portale społecznościowe

Strona internetowa

Imprezy

Pomoc w sprawnym przekazywaniu doświadczeń innowacyjnych na terenie Europy

Łączenie
teorii z praktyką

Umożliwienie współpracy
pomiędzy naukowcami
i rolnikami

Umożliwienie współpracy na
gruncie lokalnym oraz
międzynarodowym w Europie

Cel

Punkt Kontaktowy ma na celu zbudowanie pomostów pomiędzy teorią i praktyką w celu stworzenia wydajnego i zrównoważonego sektora rolnego i leśnego poprzez wdrażanie nowatorskich rozwiązań.

PROW 2014-2020 realizowany będzie poprzez 15 działań oraz 35 poddziałań

Priorytet 1 Ułatwianie transferu wiedzy i innowacji w rolnictwie i leśnictwie oraz na obszarach wiejskich

- Transfer wiedzy i działalność informacyjna;
- Usługi doradcze, usługi z zakresu zarządzania gospodarstwem i usługi z zakresu zastępstw;
- Współpraca.

„W jakim stopniu interwencje w ramach PROW 2014-2020 wspierają innowacje, współpracę i rozwój bazy wiedzy na obszarach wiejskich?”

Istnieją trzy działania, które w największym stopniu przyczyniają się do realizacji celu związanego ze wspieraniem innowacyjności:

- Działanie 1 (art. 14 „Transfer wiedzy i działalność informacyjna”),
- Działanie 2 (art. 15 „Usługi doradcze, usługi z zakresu zarządzania gospodarstwem i zastępstw”)
- Działanie 16 (art. 35 „Współpraca”).

Artykuły te znajdują się w rozporządzeniu (UE) nr 1305/2013.

Działanie 1 (art. 14)

- **Działanie 1** (art. 14) obejmuje szkolenie zawodowe i nabywanie umiejętności, demonstracje i działalność informacyjną. Ponadto może również obejmować wymianę wiedzy pomiędzy zarządzającymi gospodarstwami i lasami oraz wizyty w gospodarstwach i lasach. Chociaż w art. 14 nie ma mowy wyraźnie o innowacyjności, działania te mogą odgrywać ważną rolę w **budowaniu zdolności do wprowadzania innowacji**.

Przykład budowania zdolności do wprowadzania innowacji poprzez działanie 1:

nowe umiejętności rolników/MŚP w zakresie stosowania innowacyjnych procesów/technik lub nowe umiejętności organizacyjne; wymiany i wizyty, które ułatwiają transfer wiedzy z jednego gospodarstwa/regionu do drugiego.

Działanie 2 (art. 15)

- **Działanie 2** (art. 15) obejmuje doradztwo na rzecz indywidualnych rolników, młodych rolników i innych zarządców gruntów, a także szkolenie doradców lub służb wsparcia innowacji. Działanie to obejmuje kilka elementów, takich jak doradztwo w zakresie działań w ramach PROW na poziomie gospodarstwa, których celem jest m.in. innowacyjność. Świadczenie usług doradczych jest jednym ze sposobów **budowania zdolności do wprowadzania innowacji**, oferując możliwość transferu wiedzy. Ponadto w kontekście EPI doradcy/służby wsparcia innowacji przyjmują rolę „trenera” w interaktywnych procesach wprowadzania innowacji w kontekście GO.

Działanie 16 (art. 35)

- **Działanie 16** (art. 35) zapewnia wsparcie w zakresie:

a) współpracy między wieloma różnymi podmiotami, które przyczyniają się do osiągnięcia celów polityki rozwoju obszarów wiejskich (sektory rolnictwa i leśnictwa, łańcuch żywnościowy, grupy producentów, spółdzielnie, organizacje międzybranżowe i inne);

b) tworzenia klastrów i sieci;

c) ustanawiania i funkcjonowania GO EPI na rzecz wydajnego i zrównoważonego rolnictwa.

Działanie 16 obejmuje 10 poddziałań i wspiera innowacyjność w odniesieniu do **wszystkich trzech ścieżek**.

Przykład budowania zdolności do wprowadzania innowacji poprzez działanie 16:

- Opracowywanie nowych produktów, praktyk, technologii w sektorach rolnictwa, żywności i leśnictwa (poddziałanie 16.2⁵¹) ma związek z identyfikacją i rozwojem innowacji na drodze współpracy;
- Wszystkie pozostałe poddziałania mają potencjał **budowania zdolności do wprowadzania innowacji**, pod warunkiem że proces współpracy oznacza wspólną identyfikację nowych możliwości, tworzenie nowych pomysłów, eksperymentowanie z nowoczesną technologią lub określanie nowych sposobów działania;
- Ponadto wsparcie na rzecz projektów współpracy przez doradców i służby wsparcia innowacji, w tym przez wsparcie oferowane w tym celu przez KSOW, może przyczynić się do **budowania zdolności do wprowadzania innowacji**.
- Zaangażowanie zainteresowanych stron w dziedzinie innowacji w projekty współpracy (np. służby wsparcia innowacji, działy ds. innowacji, ośrodki badawczo-rozwojowe lub ośrodki innowacyjno-technologiczne) może przyczynić się do **budowania środowiska sprzyjającego innowacyjności**. Przykładowo przeprowadzenie wspólnego projektu badawczego może przynieść skutki mające wpływ na prawodawstwo (np. na przepisy dotyczące środowiska);
- Ustanawianie i funkcjonowanie GO może zapewnić jeszcze bardziej całościowe podejście do wsparcia innowacji poprzez połączenie **wszystkich trzech ścieżek**: Identyfikację nowych pomysłów (punkt wyjścia dla GO), budowanie zdolności do wprowadzania innowacji (wsparcie ze strony doradców/służb wsparcia innowacji) i tworzenie środowiska sprzyjającego innowacyjności (wyniki projektów GO).

Działanie 19 (art. 42)

- **Działanie 19** (art. 42) zapewnia wsparcie na rzecz lokalnego rozwoju obszarów wiejskich poprzez zastosowanie zasad LEADER. Jedną z tych zasad koncentruje się na promowaniu innowacji poprzez działalność lokalnych grup działania i beneficjentów strategii CLLD. Działanie 19 obejmuje 5 poddziałań, które mogą wspierać innowacyjność poprzez jedną, dwie lub wszystkie trzy ścieżki opisane w rozdziale 1.1 (zob. ramka poniżej).
- Art. 32 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013.

Przykład budowania zdolności do wprowadzania innowacji poprzez działanie 19:

- Stosowanie nowych sposobów projektowania strategii, w tym różnych form zapewniania udziału społeczności lokalnej w procesie podejmowania strategicznych decyzji (np. różnych działań aktywizacyjnych związanych z gromadzeniem informacji, różnych warsztatów i platform dyskusyjnych itd.), przyczyniając się tym samym do tworzenia środowiska sprzyjającego innowacyjności (ścieżka 3);
- Wdrażanie innowacyjnych działań aktywizacyjnych, które wykraczają poza projektowanie i wdrażanie strategii oraz zapewniają zaangażowanie szerszej grupy osób w różne innowacyjne działania LGD (np. skoncentrowane na budowaniu silnego poczucia tożsamości terytorialnej poprzez np. włączenie dziedzictwa naturalnego i kulturowego), które z kolei wspierają tworzenie środowiska prorozwojowego i rozwijanie potencjalnych innowacyjnych pomysłów (ścieżki 3 i 1);
- Uruchamianie innowacyjnych projektów współpracy, które umożliwiają transfer nowej wiedzy, doświadczeń i technologii na obszar działania LGD i zapewniają przestrzeń do rozwoju potencjalnie innowacyjnych pomysłów (ścieżka 1).

Proponowane zmiany w działaniu „Transfer wiedzy i działania informacyjne”:

- Pełne finansowanie kosztów związanych z wdrażaniem danego rozwiązania (w tym z prowadzeniem demonstracji) łącznie z pokryciem kosztów pracy naukowej miałyby znaczny wpływ na usprawnienie transferu wiedzy szczególnie na wdrażanie i upowszechnianie nowych rozwiązań w technologii produkcji. Ponadto oddziaływałyby na lepsze dostosowanie tematyki prac badawczych do potrzeb i oczekiwań rolników.
- Połączenie „Działania transfer wiedzy i działania informacyjne” z działaniem „Usługi doradcze, usługi z zakresu zarządzania gospodarstwem” stworzyłyby możliwość realizacji kompleksowych programów doradczych dla znacznie większej liczby beneficjentów z wykorzystaniem różnych form i metod pracy doradczej (doradztwo indywidualne, doradztwo grupowe, grupy dyskusyjne, szkolenia, warsztaty, pokazy). Takie działania usprawniłyby transfer wiedzy i innowacji, poprawiło jakość i skuteczność usług doradczych , zwiększyłyby efektywność wykorzystania środków finansowych.
- Tworzenie sieci tematycznych oraz tworzenie i prowadzenie sieci gospodarstw demonstracyjnych jak jeden z efektywniejszych działań w zakresie wdrażania i upowszechniania innowacyjnych rozwiązań i transferu wiedzy w praktyce.

Ułatwienia wymiany wiedzy pomiędzy podmiotami uczestniczącymi w rozwoju obszarów wiejskich

- W dzisiejszych czasach bardzo ważną rolę odgrywają partnerstwa w różnych sferach gospodarki, również w branży rolno-spożywczej.
- Jednym z głównych celów w tworzeniu partnerstwa jest budowanie sieci współpracy pomiędzy organizacjami przedsiębiorców, izbami rolniczymi, jednostkami samorządu terytorialnego, sektorem badawczo - rozwojowym, oraz innymi uczestnikami życia gospodarczego na szczeblu lokalnym.
- Kolejnym z istotnych celów jest kształtowanie zasad przejrzystej i efektywnej współpracy między sektorami w szczególności pomiędzy sektorem publicznym a pozarządowym, a także wspieranie środowiska gospodarczego, tworzenie nowych inicjatyw gospodarczych oraz motywowanie firm do korzystania z prac badawczo-naukowych oraz wdrażania ich wyników.

Budowa sieci kontaktów

Strategia Budowania sieci kontaktów opiera się na czterech filarach:

- Dialog
- Współpraca
- Postawy
- Adaptacyjność

Sieć kontaktów - Dialog

Dialog oznacza stworzenie warunków i klimatu do dialogu pomiędzy podmiotami uczestniczącymi w rozwoju obszarów wiejskich, a innymi uczestnikami życia gospodarczego.

Działania ułatwiające dialog :

- Przełamywanie barier komunikacyjnych i mentalnych;
- Dostarczanie informacji stronom dialogu;
- Organizowanie spotkań;
- Organizacja wspólnych przedsięwzięć wraz z przedstawicielami świata nauki, biznesu, jednostkami samorządu terytorialnego oraz innymi uczestnikami życia gospodarczego na szczeblu lokalnym.

Partnerzy w dialogu to Instytucje otoczenia biznesu, samorządy lokalne, jednostki badawczo – rozwojowe, jak również przedsiębiorcy, rolnicy.

Sieć kontaktów - Współpraca

Kolejny filar to współpraca, czyli aktywizacja lokalnych ośrodków wspierania przedsiębiorczości w zakresie budowania i stymulowania współpracy kooperacyjnej przedsiębiorstw, a tym samym rozwój obszarów wiejskich.

Działania ułatwiające współpracę :

- Seminaria,
- Szkolenia,
- Propagowanie idei współpracy kooperacyjnej.

Partnerami współpracy są Instytucje otoczenia biznesu (inkubatory przedsiębiorczości, firmy prywatne świadczące usługi dla przedsiębiorców, instytucje szkoleniowe, centra wspierania przedsiębiorczości, stowarzyszenia przedsiębiorców), a także przedsiębiorcy, rolnicy.

Siec kontaktów - Postawy

Trzecim filarem budowania sieci kontaktów są postawy , a przede wszystkim zmiana postaw podmiotów uczestniczących w rozwoju obszarów wiejskich na budowanie świadomości innowacyjnej.

Działania:

- Dostarczanie wiedzy w obszarze innowacyjności;
- Promocja dobrych praktyk;
- Promocja innowacyjnych rozwiązań.

Partnerami w tym filarze są Instytucje otoczenia biznesu (centra transferu technologii, parki technologiczne, stowarzyszenia przedsiębiorców, izby rolnicze, centra wspierania przedsiębiorczości, jednostki badawczo-rozwojowe, przedsiębiorcy, rolnicy).

Siec kontaktów - Adaptacyjność

Ostatnim filarem jest adaptacyjność, czyli zwiększenie wiedzy i umiejętności zarządzania zmianą, wdrażania innowacji, nowoczesnych form organizacji pracy, technik rozwiązywania problemów w biznesie.

Działania:

- Doradztwo;
- Konsultacje;
- Tworzenie bazy wiedzy dla przedsiębiorców/ rolników.

Partnerzy w filarze adaptacyjność to instytucje otoczenia biznesu (izby rolnicze, stowarzyszenia przedsiębiorców, fundusze pożyczkowe, fundusze poręczeniowe, firmy prywatne świadczące usługi dla przedsiębiorców i rolników , centra wspierania przedsiębiorczości), jednostki badawczo – rozwojowe i przedsiębiorcy, jak również rolnicy.

Korzyści płynące z budowy sieci kontaktów

- stworzenia więzi i współdziałania z podmiotami uczestniczącymi w rozwoju obszarów wiejskich,
- budowanie umiejętności pracy w grupie na rzecz osiągnięcia wspólnych celów,
- budowanie umiejętności zespołowego wykonywania zadań i wspólnego rozwiązywania problemów.